

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLEČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

33/08. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2008. május 22.

A Bíróság C-499/06. sz. ügyben hozott ítélete

Halina Nerkowska kontra Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie

VALAMELY TAGÁLLAM ÁLTAL A HÁBORÚ VAGY A MEGTORLÁS POLGÁRI ÁLDOZATAINAK NYÚJTOTT ROKKANTSÁGI NYUGDÍJ FOLYÓSÍTÁSA NEM TAGADHATÓ MEG KIZÁRÓLAG AMIATT, MERT A JOGOSULT EGY MÁSIK TAGÁLLAMBAN LAKIK

Aránytalan a nemzeti területen lévő lakóhely feltételének a lengyel szabályozás általi előírása.

Halina Nerkowska, aki lengyel állampolgár, 1946-ban született a mai Fehéroroszország területén. Miután elveszítette a szüleit, akiket egy bírósági ítélet alapján Szibériába deportáltak, 1951-ben őt magát is deportálták a volt Szovjetunióba, ahol nehéz körülmények között élt. 1957-ben visszatért Lengyelországba. 1985-ben elhagyta Lengyelországot és tartósan Németországban telepedett le.

A Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Koszalinie (társadalombiztosítási szerv, koszalini kirendeltség) megtagadta Halina Nerkowskának a deportálás idején bekövetkezett egészségkárosodás címén járó és számára korábban már megítélt rokkantsági nyugdíj folyósítását, mivel lakóhelye nem Lengyelország területén volt.

Halina Nerkowska e határozat ellen a lengyel bíróság előtt keresetet indított, arra hivatkozva, hogy a Lengyel Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozása következtében jelenlegi lakóhelye nem képezheti akadályát az ellátás folyósításának.

Az ügyet tárgyaló Sąd Okręgowy w Koszalinie azt kérdezi az Európai Közösségek Bíróságától, hogy az EK-Szerződés által az uniós polgárok számára biztosított, a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás jogával ellentétes-e egy olyan, a lengyel szabályozáshoz¹ hasonló nemzeti szabályozás, amely a háború vagy a megtorlás polgári áldozatainak járó ellátás folyósítását ahhoz a feltételhez köti, hogy a jogosult lakóhelye a nemzeti területen legyen.

¹ A hadi- és katonai rokkantak és családjaik számára nyújtandó ellátásokról szóló, 1974. május 29-i törvény (Dz. U. [hivatalos lap] 2002., 9. sz., 87. o.), és a kombattánsokról, valamint a háborús és a háború utáni megtorlások áldozatául esett egyes személyekről szóló, 1991. január 24-i törvény (Dz. U. [hivatalos lap] 17. sz., 75. o.).

A Bíróság mindenekelőtt arra emlékeztet, hogy a közösségi jog fejlődésének jelenlegi szakaszában az olyan ellátás, amelynek célja a háború és megtorlások polgári áldozatainak kárpótlása az általuk elszenvedett pszichikai vagy testi károkért, a tagállamok hatáskörébe tartozik. Utóbbiaknak azonban a közösségi jog, különösen a Szerződésnek a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás minden uniós polgár számára elismert szabadságára vonatkozó rendelkezései tiszteletben tartása mellett kell az ilyen hatáskört gyakorolniuk.

A Bíróság ezután hangsúlyozza, hogy a Szerződés által a szabad mozgás terén biztosított lehetőségek nem fejthetik ki teljes hatásukat, ha valamely tagállam állampolgárát visszatartják e jog gyakorlásától a fogadó tagállamban való tartózkodása elé a származási állama e jog gyakorlását büntető szabályozása által állított akadályok. Következésképpen **a lengyel szabályozás**, amely egyes állampolgárait pusztán azért hozza hátrányos helyzetbe, mert éltek a más tagállamban való szabad mozgás és tartózkodás jogával, **az EK-Szerződés által valamennyi uniós polgárnak biztosított szabadságok korlátozását jelenti.**

A nemzeti állampolgárok szabadsága gyakorlásának ilyen korlátozása csak akkor igazolható, ha az érintett személyek állampolgárságától független, közérdekű objektív megfontolásokon alapul, és a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos.

A Bíróság úgy véli, hogy mind az érintett tagállam társadalma és az ellátás jogosultja közötti **kapcsolat** meglétének biztosítására irányuló szándék, mind annak ellenőrzésének szükségessége, hogy a jogosult ezen ellátás **odaítélésének feltételeit továbbra is teljesíti**, olyan **közérdekű objektív megfontolásnak minősül**, amely alkalmas a kérdéses korlátozás igazolására.

Azonban egyrészt az a körülmény, hogy valaki az érintett ellátást nyújtó tagállam állampolgára, valamint hogy több mint húsz éven keresztül ebben az államban élt, elegendő lehet ezen állam és a kérdéses ellátás jogosultja közötti kapcsolat megállapítására. Ilyen körülmények között **aránytalanak kell tekinteni a lakóhelyre vonatkozó feltétel előírását az említett ellátás folyósításának teljes időtartamára vonatkozóan**, mivel az túllép az ilyen kapcsolat biztosításához szükséges mértéken.

Másrészt, az annak ellenőrzésére irányuló célkitűzés, hogy valamely rokkantsági nyugdíj jogosultja továbbra is teljesíti-e ezen ellátás odaítélésének feltételeit, elérhető más, kevésbé korlátozó, de ugyanolyan hatékony eszközökkel is.

A Bíróság tehát megállapítja, hogy **a közösségi joggal ellentétes a jelen ügyben szereplő lengyel szabályozáshoz hasonló tagállami szabályozás.**

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, PL, SK, SL

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

[C-499/06](#)

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028